

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОМІСНОГО МОЛОДНЯКУ ЗА ПРОМИСЛОВОГО СХРЕЩУВАННЯ

В. С. Яковчук, кандидат сільськогосподарських наук
ORCID ID Viktor Yakovchuk 0000-0001-8423-8486

С. Г. Столбуненко
ORCID: 0000-0001-8041-5422

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова
«Асканія-Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний
центр з вівчарства

вул. Соборна, 1, смт Асканія-Нова, Каховський р-н,
Херсонська обл., 75230, Україна
e-mail: ascitsr_priemnaya@ukr.net

Вівчарство України, яке тривалий час базувалося на виробництві вовни, сьогодні перебуває у кризовому стані, так як його основна продукція виявилася незатребувана. Світовий досвід свідчить, що ефективність вівчарства може бути забезпечена за рахунок збільшення виробництва молоді баранини високої якості.

Ефективним методом збільшення виробництва молоді баранини і підвищення її якості є широке застосування різних варіантів промислового схрещування. Однією з перспективних для промислового схрещування є ост-фризька порода овець. Ці тварини характеризуються рослістю, добре розвиненим кістяком та м'язовим корсетом, також вони скоростиглі, їх можна парувати вже у віці 11 місяців. Ягнята мають інтенсивний добовий приріст живої маси. За рік баранчики можуть набути живої маси до 90 кг, ярочки до 75 кг. У країнах західної Європи ост-фризька порода дуже популярна у комерційному схрещуванні з іншими породами.

Метою досліджень було дослідити м'ясну продуктивність інтенсивно відгодованого молодняку отриманого від промислового схрещування баранів-плідників ост-фризької породи та вівцематок асканійської тонкорунної породи (АТП).

Дослідження проведено в ІТСП «Асканія-Нова» - ННСГЦВ Каховського району Херсонської області на чистопородних (контрольна група, баранчики АТП, n=14) та помісних (дослідна група, баранчики АТП х Ост-фризька, n=26) ягнятах відлучених у 3,0-міс віці та поставлених на інтенсивну відгодівлю. Після завершенні інтенсивної відгодівлі у 5,0-міс. віці було проведено

контрольний забій, вивчено їх забійні і м'ясні якості; сортовий та морфологічний склад туш; хімічний склад м'яса, вміст внутрішньом'язового жиру.

У помісних та чистопородних баранчиків середньодобовий приріст за період підсису (90 днів) склав – $266,7 \pm 9,13$ г і $240,0 \pm 6,52$ г. Таким чином, помісні баранчики при однакових умовах вирощування перевищували своїх аналогів на 11,1%, при $P > 0,95$.

Після відлучення у 3,0-місячному віці баранці контрольної та дослідної групи були поставлені на інтенсивну відгодівлю, складовими частинами якої були: високий вміст концентрованих кормів (до 60% від поживності раціону); використання неподрібненої зерносуміші з 4,0-міс. віку; стійлове утримання з обмеженням свободи пересування; зняття з відгодівлі у 5,0-міс. віці. Середньодобовий приріст ягнят дослідної групи за період з 3,0-місячного до 5,0-місячного віку склав $180 \pm 8,32$ г, що на 24,1% перевершувало показники у аналогів із контрольної групи ($145,0 \pm 6,14$ г), при $P > 0,99$.

Для визначення якісних показників ягнятини нами по досягненні п'ятимісячного віку було проведено контрольний забій. Встановлено, ягнята контрольної і дослідної групи мали: передзабійну масу – $32,2 \pm 1,16$ і $33,9 \pm 0,88$ кг; масу парної туші – $14,0 \pm 0,79$ і $15,5 \pm 0,49$ кг; забійну масу – $14,7 \pm 0,85$ і $15,9 \pm 0,54$ кг; забійний вихід – $45,5 \pm 1,12$ і $46,9 \pm 0,51\%$. При цьому вміст внутрішнього жиру у туші помісних ягнят становив – 0,44 кг, а у баранчиків асканійської тонкорунної породи – 0,63 кг. Проведений сортовий розруб туш показав, що абсолютна маса відрубів I сорту у піддослідних баранців контрольної групи складала $6,92 \pm 0,94$ кг тоді як помісних баранчиків – $7,46 \pm 0,56$ кг, або на 7,8% більше. Відомо, що субпродукти є цінною продукцією, яку ми отримуємо від тварин. Так, маса таких головних органів як печінка, легені та серце у баранчиків асканійської тонкорунної породи становила – 582 ± 33 г, 465 ± 47 г та 173 ± 5 г тоді як у помісних тварин – 647 ± 43 г, 470 ± 19 г і 191 ± 6 г, або на 11,2%, 1,1% і 10,4% більше.

Для повної характеристики м'ясної продуктивності піддослідного молодняка визначали хімічний склад молоді баранини та її поживну цінність. Встановлено, що вміст жиру у м'ясі баранців 5,0-міс. віку становив у дослідній та контрольній групі відповідно $11,74 \pm 1,12\%$ і $9,14 \pm 1,50\%$ при калорійності одного кілограма м'яса без кісток $8997,0$ і $8087,0$ кДж.

Подібна ж тенденція зберігається і за калорійністю одного кілограма м'яса з кістками. Як видно, отримана ягнятина була нежирною, через що її можна рекомендувати до споживання дітям та людям похилого віку як дієтичне м'ясо.

Для порівняння двох груп піддослідних баранчиків 5,0-міс. віку було розраховано ефективність використання тваринами поживних речовин кормів і конверсію їх в енергію та білок м'ясної продукції. Так, баранці дослідної групи за конверсією протеїну й енергії кормів у білок і енергію м'якоті туш переважали ровесників контрольної групи на 26,9 і 10,6% відповідно.

Таким чином, встановлено, що з метою підвищення конкурентоспроможності галузі вівчарства доцільно проводити промислове схрещування вівцематок асканійської тонкорунної породи з баранами ост-фризької породи, а помісний молодняк інтенсивно відгодовувати для отримання тушок високої якості.